

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/266/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111221026
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1111221026.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členiek senátu JUDr. Dariny Kriváňovej a JUDr. Ivany Jahbovej v právnej veci žalobcu: A. Q., F. C. XX.XX.XXXX, Q. H. E. J. XX, zastúpený advokátom JUDr. Jánom Garajom, AK so sídlom Hlavná 137, Prešov proti žalovaným: 1) Slovenská republika zastúpená Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, 2) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy v sume 10.000,- Eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I., č. k. 10C/108/2011-242 zo dňa 9.5.2016, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava I., č. k. 10C/108/2011 - 242 zo dňa 9.5.2016 potvrdzuje.

II. Žalovaným 1 a 2 nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava I. (ďalej aj súd prvej inštancie) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal od žalovaných 1 a 2 solidárneho zaplatenia istiny 10 000,-Eur, ako náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

2. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca sa domáhal náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej mu začatím trestného stíhania na základe uznesenia vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva policajného zboru, Odbor justičnej polície Prešov, sp. zn. ČVS: ORP - 649/1-OVK-PO-2008 zo dňa 21.7.2008 pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa ustanovenia § 352 odsek 1, písmeno c/ odsek 3, písmeno c/ Trestného zákona za to, že od 3.3.2008 do 7.4.2008 žalobca vo funkcii starostu obce Malý Slivník, okres Prešov odmietal preberať doporučené zásielky adresované Obecnému úradu Malý Slivník, ako aj starostovi obce Malý Slivník. Súd prvej inštancie mal preukázané, že uznesením sp. zn. ČVS: ORP-649/1-OVK-PO-2008 zo dňa 13.10.2008 bolo voči žalobcovi v danej trestnej veci vznesené obvinenie, proti ktorému žalobca podal sťažnosť. Uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry v Prešove sp. zn. 1/2KPt813/08-6 zo dňa 29.10.2008 bola sťažnosť žalobcu proti predmetnému uzneseniu zamietnutá. Dňa 13.1.2009 doručil prokurátor Okresnej prokuratúry v Prešove v predmetnej trestnej veci žalobcu Okresnému súdu Prešov obžalobu. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 33T 3/09-143 zo dňa 30.4.2009 žalobcu spod obžaloby oslobodil, a to z dôvodu, že skutok ktorého sa mal žalobca dopustiť nie je trestným činom. Okresný súd Prešov v rozsudku uviedol, že obžalovaný žalobca nepoprel, že neprebral zásielky od občanov. Ustálil ale, že nepreberanie písomnosti verejným činiteľom nie je výkon právomoci verejného činiteľa. Keďže žalobca konal v rozpore so zákonom č. 211/2000 Z. z. a dopustil sa protiprávneho konania, zaoberal sa aj okolnosťou, či jeho konanie nie je možné posúdiť ako priestupok. Dospel však k záveru, že nakoľko podľa ustanovenia § 21a ods.

3 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám priestupok je možné prejednať len na návrh postihnutej osoby, jej zákonného zástupcu alebo opatrovníka a keďže takýto návrh nebol daný, nie je možné danú vec postúpiť inému orgánu, ktorý by mohol konanie žalobcu posúdiť ako priestupok. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 2To 67/09-170 zo dňa 29.10.2009 odvolanie prokurátora odmietol. Rozsudok Okresného súdu Prešov, č. k. 33T 3/2009-143 nadobudol právoplatnosť dňa 29.10.2009. Žalobca sa podaním zo dňa 16.12.2010 doručeným Ministerstvu vnútra SR, ktoré v súdnej veci pôvodne označil ako orgán konajúci v mene žalovaného 1, domáhal uspokojenia nároku v rámci predbežného prejednávania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Ministerstvo vnútra SR dospelo k záveru, že v prípade žalobcu neboli splnené predpoklady zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci. Vzhľadom na zmenu zákona č. 514/2003 Z.z. v ustanovení § 4 odsek 1 písmeno f/ s účinnosťou od 1.1.2013 súd prvej inštancie poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo/289/2014 z 14.10.2015 v súdnej veci ustálil, že orgánom konajúcim v mene štátu je Generálna prokuratúra SR. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 3 odsek 1, 2, § 4 odsek 1 písmeno f, § 5 odsek 1, § 6 odsek 1, § 9 odsek 1, 2, § 17 odseky 1,2,3 zákona č. 514/2003 Z. z., ako aj podľa ustanovenia § 3 odsek 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj OZ). Vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy uviedol, že pri osvedčení nároku v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. musia byť jednoznačne preukázané všetky atribúty vzniku zodpovednosti štátu za škodu tak, že musí byť jednoznačne preukázaný nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci alebo musí byť rozhodnutie orgánu verejnej moci pre nezákonnosť zrušené príslušným orgánom, taktiež musí byť jednoznačne preukázaný vznik škody a príčinná súvislosť vo vzťahu k vzniku nároku na priznanie nemajetkovej ujmy, musia byť taktiež splnené atribúty vzniku zodpovednosti štátu za vznik uplatneného nároku. Musí byť jednoznačne preukázané, že v príčinnej súvislosti, buď v dôsledku nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci, respektíve v príčinnej súvislosti s rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktoré pre nezákonnosť bolo zrušené, došlo k zásahu do osobnostných práv poškodeného, v dôsledku ktorého by v priamej príčinnej súvislosti vznikol poškodenému nárok na priznanie nemajetkovej ujmy. Nepostačuje iba pravdepodobný záver o splnení niektorej z podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu, resp. vzniku nároku na priznanie nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobca bol v označenej trestnej veci úspešný, keďže bol právoplatne oslobodený spod obžaloby, avšak žiadne z rozhodnutí vydaných v rámci označeného trestného konania v prípravnom konaní nebolo pre jeho nezákonnosť zrušené, a ani v konaní pred súdom nedošlo k zrušeniu právoplatného súdneho rozhodnutia pre nezákonnosť. Súd nemal v trestnom konaní, od momentu vznesenia obvinenia do momentu právoplatného oslobodenia žalobcu spod obžaloby, preukázaný žalobcom namietaný nesprávny úradný postup, t.j. taký postup orgánov činných v trestnom konaní, ktorý by spočíval v porušení pravidiel predpísaných právnymi normami, v tomto prípade Trestným poriadkom, a ktorý nakoniec ani nebol žalobcom presne definovaný. Takisto neboli konštatované ani prietahy v trestnom konaní. Súd prvej inštancie poukázal na to, že extenzívnym výkladom zákona č. 58/1969 Zb., ako aj zákona č. 514/2003 Z. z. bol síce judikatúrou prijatý záver, že z pohľadu nároku na náhradu škody má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť aj zastavenie trestného stíhania, respektíve oslobodenie spod obžaloby, ako tomu bolo aj v súdnej veci, avšak podľa názoru súdu prvej inštancie takýto záver nemôže byť prijímaný absolútne a bezvýhradne. Za nesprávny úradný postup a za nezákonné rozhodnutie nemôže byť automaticky považované každé začatie trestného stíhania, respektíve každé vznesenie obvinenia, ktoré nevedlo k právoplatnému odsúdeniu obvineného, respektíve obžalovaného, bez posúdenia a zohľadnenia osobitostí trestného prípadu. V prejednávanom prípade konajúci trestný súd dospel k záveru, že na vydanie uznesenia o začatí trestného stíhania a uznesenia o vznesení obvinenia orgánmi činnými v trestnom konaní voči žalobcovi, boli v čase ich vydania splnené všetky zákonné predpoklady a z tohto dôvodu neboli príslušnou prokuratúrou zrušené v konaní o sťažnosti. V čase vydania oboch uznesení existovala, z doposiaľ v trestnom konaní vykonaného dokazovania (výpoveď poškodených, pracovníčky obecného úradu a samotného žalobcu), pravdepodobnosť o spáchaní tam definovaných skutkov žalobcom, ktorá sa nepotvrdila. Vydaním uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 13.10.2008 orgánmi činnými v trestnom konaní nedošlo k porušeniu základných zásad trestného konania vyjadrených v ustanovení § 2 Trestného poriadku, v zmysle ktorých pre vznesenie obvinenia podľa zákona postačuje, že zistené okolnosti nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin, a že na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že tento čin bol spáchaný určitou osobou, pričom preukázanie viny obžalovaného je až vecou dokazovania pred súdom. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na obsah nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 163/2013 z 13. novembra 2013, podľa ktorého vydanie uznesenia o vznesení obvinenia nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr

z rôznych dôvodov nepotvrdila. K nároku na náhradu škody, ktorá mala byť spôsobená nezákonným rozhodnutím súd prvej inštancie uviedol, že rozhodnutie prokurátora, ktorým zamietol sťažnosť žalobcu nebolo nikdy zrušené ani zmenené pre nezákonnosť.

3. Súd prvej ustálil, že žalobca existenciu nesprávneho úradného postupu nepreukázal. Nesprávny úradný postup musí byť konkrétny a musí byť presne pomenovaná činnosť, ktorá bola v rozpore s ustanoveniami konkrétneho zákona. V priebehu trestného konania ani žiaden z relevantných orgánov nesprávny úradný postup nekonštatoval, pričom súd v občianskom súdnom konaní nie je oprávnený preskúmať postup orgánov činných v trestnom konaní. Právomoc súdu v občianskom súdnom konaní je upravená v ustanovení § 7 zákona č. 99/1963 Zb., kde nie je zmienka o tom, že by civilné sudy mohli posudzovať čokoľvek vyplývajúce z priebehu trestného konania. V konaní nemohla byť preukázaná ani príčinná súvislosť medzi vznikom uplatneného nároku a nesprávnym úradným postupom orgánov činných v trestnom konaní (keďže nebol v konaní preukázaný), respektíve v súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia, keďže žiadne z rozhodnutí v rámci vedenia trestného konania, nebolo príslušným orgánom pre nezákonnosť zrušené. Súd prvej inštancie sa ďalej nestotožnil ani s tvrdením žalobcu, ktorým odôvodňoval nárok na priznanie nemajetkovej ujmy. Žalobca argumentoval zhoršením psychického stavu a zásahom do povesti a dobrého mena. Poukazoval na stratu povesti bezúhonnej osoby, ktorú mal vo svojom okolí, keďže bol 16 rokov starostom, pričom túto stratu mu už nič nedokáže navrátiť. Súd prvej inštancie konštatoval, že zhoršenie psychického stavu žalobcu, z obsahu lekárskej správy vystavenej 9.9.2015, pretože žalobca podľa jej obsahu, liečenie absolvuje od roku 2003 a z výpovede samotného žalobcu na pojednávaní dňa 25.04.2016 je zrejme, že jeho zdravotný stav bol ovplyvnený viacerými faktormi, ako napríklad šikanou obyvateľmi obce Malý Slivník od roku 2002, podávaním oznámení na žalobcu a ich následným šetrením. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s ustanovením § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. je práve preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote alebo v spoločenskom uplatnení. Takéto následky však žalobca nepreukázal. Súd prvej inštancie poukázal na to, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy nemôže vychádzať len z abstraktných tvrdení a subjektívnych pocitov žalobcu. Z obsahu lekárskej správy vyplynulo, že samotný žalobcu odvodzuje zhoršenie jeho zdravotného stavu od súvislosti s udelením trestu odňatia slobody v trvaní dvoch rokov, ktorý mu bol udelený v inom, paralelne voči nemu vedenom trestnom konaní. V súvislosti so žalobcom namietaným trestným konaním, ktoré začalo vydaním uznesenia o začatí trestného stíhania Okresným riaditeľstvom PZ, Úradom justičnej a kriminálnej polície, Odborom justičnej polície dňa 21.7.2008, ktoré bolo zavŕšené podaním obžaloby Okresnému súdu Prešov, ktorý rozsudkom č. k. 33T 3/2009-143 zo dňa 30.4.2009, právoplatným dňa 29.10.2009, žalobcu spod obžaloby oslobodil, súd prvej inštancie poukázal aj na v konaní preukázanú skutočnosť, že žalobca bol súbežne trestne stíhaný za obdobné skutky, na základe uznesenia vydaného Okresným riaditeľstvom PZ, Úradom justičnej a kriminálnej polície Prešov ČVS: ORP -560/1-JP-PO-2007 o začatí trestného stíhania za prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa ustanovenia § 326 ods. 1 písmeno b/Trestného zákona vo viacčinnom súbehu s prečinom marenia prípravy a priebehu volieb a referenda podľa ustanovenia § 351 ods. 1, ods. 3, písm. b/ Trestného zákona, ktoré bolo takisto zavŕšené podaním obžaloby Okresnému súdu Prešov. Tento súd rozsudkom č. k. 33T 86/10-311 zo dňa 18.4.2011 uznal žalobcu vinným zo spáchania prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov, s podmieneným odkladom. Preto bol súd prvej inštancie toho názoru, že za danej situácie by priznanie uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcovi bolo v rozpore s dobrými mravmi ako súhrnom etických, všeobecne uznávaných a udržiavaných zásad, ktorých zohľadnenie dovoľuje súdu rozhodovať praeter legem alebo dokonca až contra legem. V dôsledku vyššie uvedeného súd prvej inštancie konštatoval, že nárok žalobcu voči žalovanému 1 nie je v celom rozsahu dôvodný a žalobu voči nemu preto zamietol.

4. Súd prvej inštancie zamietol aj žalobu voči žalovanému 2/ a to pre nedostatok jeho pasívnej vecnej legitímácie, ako aj z dôvodu námietky premlčania. Poukázal na to, že zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov jednoznačne upravuje, že zodpovedným subjektom za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, respektíve za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom zodpovedá štát, teda Slovenská republika voči ktorej má žaloba smerovať. Zákon č. 514/2003 Z. z. výslovne v ustanovení § 3 odsek 1 uvádza, že štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo nesprávnym úradným postupom.

Taktiež v ustanovení § 9 ods. 1 zákon č. 514/2003 Z. z. je dané, že štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky má spôsobilosť mať práva a povinnosti, je právnickou osobou v zmysle ustanovenia § 40 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, avšak samostatne ako právnická osoba nie je nositeľom práv a povinností v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

5. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 142 odsek 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku. V konaní úspešným žalovaným 1 a 2 náhradu trov konania nepriznal, pretože im v súvislosti s prejednávanou vecou trovy nevznikli.

6. Rozsudok odvolaním napadol žalobca. V dôvodoch odvolania uviedol, že sa domáhal náhrady nemajetkovej ujmy na podklade nesprávneho úradného postupu, pretože tento bol vo vtedy platnom a účinnom zákone č. 514/2003 Z. z. vymedzený vägne a jeho jednotlivé skutkové podstaty boli uvedené demonštratívne. Zákonodarca používa zámerne formulácie „za nesprávny úradný postup sa považuje aj...“ „alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb...“. Z hľadiska skutkového stavu veci sa preto domnieval, že takým zásahom je aj trestné stíhanie, ktoré bolo voči nemu vedené nedôvodne, a až súdy museli konštatovať nevinu z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Žalobca trvá na tom, že nárok na náhradu škody bolo možné zdôvodniť iba subsumovaním pod nesprávny úradný postup, keďže ak by malo ísť o nezákonné rozhodnutie, muselo by byť zrušené alebo zmenené ako nezákonné, čo je explicitná podmienka uvedená v zákona č. 514/2003 Z. z.. Žalobca poukázal na to, že aj keď sa staršia judikatúra súdov priklonila k tomu, že obdobný prípad sa považuje za fikciu zrušenia uznesenia o vznesení obvinenia, bolo možné žiadať plnenie aj na podklade podtitulu nezákonného rozhodnutia a keďže sa na hmotnoprávne posúdenie veci vzťahuje zákon č. 514/2003 Z. z. v znení do 1.1.2013, neplatí preto v danej veci podmienka uvedená v aktuálnom znení zákona č. 514/2003 Z. z. v ustanovení § 16 ods. 4. Podľa názoru žalobcu neodporuje zákonu, aby v tomto prípade súd sám po posúdení veci secundum et intra legem kvalifikoval nárok žalobcu v súlade so zásadou iura novit curia, ako nárok z titulu nezákonného rozhodnutia. Žalobca namietá, že aj keď sa súd prvej inštancie vyjadril aj k možnosti naplnenia podmienok pre náhradu škody na podklade nezákonného rozhodnutia, neobjasnil dôvody, na základe čoho tak konal, a teda či sa v tomto smere s vyššie uvedeným právnym názorom stotožnil alebo nie. Z tohto dôvodu žalobca namietá nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku. K argumentácii súdom prvej inštancie, nálezom Ústavného súdu SR, poukázal žalobca na to, že jeho závery sa týkajú prípadov neistoty, či bol skutok spáchaný a či ho spáchal obvinený. V prejednanom prípade však došlo od samého začiatku k nesprávnemu právnemu posúdeniu skutku, a teda trestné stíhanie žalobcu malo byť zastavené, pretože ani pri podrobnejšom skúmaní skutku po vznesení obvinenia tento skutok nebol spôsobilý niesť znaky trestného činu a teda ani smerovať k odsúdeniu obvineného. Žalobca namietá aj záver súdu prvej inštancie o nepreukázaní vzniku nemajetkovej ujmy, keď vnútorné prežívanie nie je možné presvedčivo objektivizovať dôkazmi a poukázal na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 21.10.2014, v konaní sp. zn. 14Co/643/2012, kde sa konštatuje, že každé trestné stíhanie je závažným zásahom do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva ďalšie negatívne dopady na jeho život. Na preukázanie nemajetkovej ujmy nemožno klásť z hľadiska dokazovania rovnaké nároky ako napríklad na preukázanie škody, ktorá je objektivizovateľná. V opačnom prípade je ochrana osobnosti postihnutej osoby iba iluzórna a nerealizovateľná. Účelom predloženia dôkazu, lekárskej správy bolo preukázať zlý psychický stav žalobcu, ktorý bol spôsobený aj nedôvodným trestným stíhaním. Príčinnú súvislosť nie je možné poprieť, keďže každé trestné stíhanie (zvlášť nedôvodné) je závažným zásahom do osobnosti jednotlivca. Žalobca poukázal na to, že podľa ustanovenia § 17 odseky 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z., v znení do 1.1.2013 uhrádza sa nemajetková ujma v peniazoch, ktorú súd určí s prihliadnutím na taxatívne vymenované parametre, ak samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením. Žalobca rozporuje záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého by priznanie náhrady za nedôvodné trestné stíhanie bolo, vzhľadom na ďalšie správanie žalobcu, (za ktoré bol odsúdený) nemorálne a tvrdí, že súd prvej inštancie prekročil svoju právomoc, keď zohľadňoval v súdnej veci iné údajné životné pochybenia žalobcu, ktoré dokonca vyzdvihol na takú úroveň, že odmietol priznať žalobcovi ochranu. Na druhej strane však súd prvej inštancie opomenul, že orgány činné v trestnom konaní, by mali zodpovedať za svoj nesprávny právny názor spôsobujúci zásah do životov jednotlivcov. Vzhľadom na vyššie uvedené argumenty žalobca tvrdil, že sú dané dôvody odvolania podľa § 205 ods. 2 písm. b), d) a f) OSP, respektíve podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a vrátil vec súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie.

7. Žalovaní 1 a 2 sa k odvolaniu žalobcu vyjadrili jedným podaním, v ktorom uviedli, že vydaním uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 13.10.2008 orgánmi činnými v trestnom konaní nedošlo k porušeniu základných zásad trestného konania vyjadrených v ustanovení § 2 Trestného poriadku, v zmysle ktorých pre vznesenie obvinenia podľa zákona postačuje, že zistené okolnosti nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin a že na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že tento čin bol spáchaný určitou osobou, pričom preukázanie viny obžalovaného je až vecou dokazovania pred súdom. V tejto súvislosti poukázali na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 163/2013 z 13.11. 2013, podľa ktorého vydanie uznesenia o vznesení obvinenia nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. K nároku na náhradu škody, ktorá mala byť spôsobená nezákonným rozhodnutím uviedli, že rozhodnutie prokurátora, ktorým zamietol sťažnosť žalobcu nebolo nikdy zrušené ani zmenené pre nezákonnosť. Žalovaní 1 a 2 poukázali na to, že predpokladom uplatnenia nemajetkovej ujmy v súlade s ustanovením § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Stotožnili sa so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca svoje tvrdenia o zhoršení psychického stavu, o zásahu do jeho povesti a dobrého mena, o strate povesti bezúhonnej osoby, ktorú v okolí mal, keďže bol 16 rokov starostom, v súdnej veci nepreukázal. Žalovaní 1 a 2 zdôraznili, že v relevantnom období, t.j. v období dotknutého trestného stíhania bolo voči žalobcovi vedené taktiež ďalšie trestné stíhanie, v ktorom bol žalobca právoplatne odsúdený, pričom išlo o identický trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa. Uvedená vec bola vedená na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 33T 86/2010 a na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 2To 53/2012, pričom samotné trestné stíhanie v danej veci bolo začaté 15.7.2007 a obvinenie bolo voči žalobcovi vznesené dňa 26.8.2009. Začatie trestného stíhania dňa 15.7.2007 pod ČVS: ORP-560/1-JP-PO-2007, ako aj šikana obyvateľmi obce Malý Slivník od roku 2002, ktorá mala spočívať v podávaní viacerých oznámení na žalobcu sú okolnosti nezávislé od žalobcom označovaného nezákonného rozhodnutia (uznesenie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Prešove, Úradu justičnej a kriminálnej polície, Odboru justičnej polície Prešov ČVS: OPR- 649/1-OVK-PO-2008 z 13.10.2008), ktoré boli spôsobilé zasiahnuť do povesti a dobrého mena žalobcu a taktiež vyvolať zhoršenie jeho psychického stavu, a preto nemožno dospieť k záveru, že práve žalobcom namietané uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 13.10.2008 bolo práve tou skutočnosťou, ktorá bezprostredne vyvolala vznik nemajetkovej ujmy. Z uvedených dôvodov žalovaní 1 a 2 žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že v súd prvej inštancie rozhodnutie vo veci samej vyhlásil počas platnosti Občianskeho súdneho poriadku. Dňom 1. júla 2016 bol Občiansky súdny poriadok zrušený a nahradil ho zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok. Podľa § 470 odsek 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. To znamená, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (§ 470 odsek 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok odvolania do 30.6.2016, pretože právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku zostávajú zachované. Odvolanie vo veci bolo žalobcom podané už za účinnosti Civilného sporového poriadku.

9. Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP). Vec prejednal bez nariadenia pojednávania keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť respektíve zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. Z hľadiska skutkového stavu veci vychádzal odvolací súd zo zistení súdu prvej inštancie a pre danú vec považoval za rozhodujúce, že voči žalobcovi začalo dňom 21.7.2008 na základe uznesenia Okresného riaditeľstva PZ, odbor justičnej polície Prešov, sp. zn. ČVS:ORP-649/1-OVK-PO-2008 trestné stíhanie pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa. Následne uznesením sp. zn. ČVS:ORP-649/1-OVK-PO-2008 zo dňa 13.10.2008 bolo voči nemu vznesené obvinenie, a to z dôvodu že od 3.3.2008 do 7.4.2008 ako starosta obce Malý Slivník v okrese Prešov, odmietol preberať doporučené zásielky adresované Obecnému úradu Malý Slivník, ako aj jeho osobe, ako starostovi obce Malý Slivník od odosielateľov D. A., I. A. D., týkajúce sa rôznych návrhov, sťažností a žiadostí o informácie. Sťažnosť žalobcu proti tomuto uzneseniu prokurátor Krajskej prokuratúry v Prešove, uznesením sp. zn. 1/2 KPt 913/08-6 zo dňa 29.10.2008, pre jej nedôvodnosť zamietol. Dňa 13.1.2009

bola Okresnému súdu v Prešove v danej trestnej veci doručená obžaloba, o ktorej rozhodol tak, že žalobcu spod obžaloby rozsudkom č. k. 33T/3/09 - 143 zo dňa 30.4.2009 oslobodil. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 2To 67/09-170 zo dňa 29.10.2009 odvolanie prokurátora odmietol a rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 33T/3/09 - 143 nadobudol dňom 29.10.2009 právoplatnosť. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že uznesením zo dňa 15.7.2007 sp. zn. ČVS: ORP-560/1-JP-PO-2007 bolo voči žalobcovi začaté aj iné trestné stíhanie, a to tiež za prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa vo viacčinnom súbehu s prečinom marenia prípravy a priebehu volieb a referenda. Voči žalobcovi bolo v tejto veci dňa 26.8.2009 vznesené obvinenie. Na Okresnom súde Prešov bola trestná vec vedená pod sp. zn. 33T 86/10 a rozsudkom zo dňa 18.4.2011 bol žalobca v danej trestnej veci odsúdený na podmienkový dvojročný trest odňatia slobody. Krajský súd v Prešove, uznesením č. k. 2To 53/12 - 416 odvolanie žalobcu odmietol a rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 33T 86/10-311 nadobudol právoplatnosť.

11. Podľa článku 46 odsek 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

12. Základné právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu alebo nesprávnym úradným postupom v zmysle článku č. 46 odsek 3 ústavy nie je absolútne, ale v záujme zabezpečenia právnej istoty podlieha (článok 46 odsek 4 v spojení s článkom 51 odsek 1 ústavy) zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jeho uplatnenie (III. ÚS 155/2011). Podmienky, za ktorých vzniká právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu alebo jeho nesprávnym úradným postupom upravuje zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a to spôsobom, ktorý umožňuje odškodniť všetky prípady, v ktorých bola poškodenému spôsobená škoda takým rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktoré bolo neskôr posúdené ako nezákonné, alebo ak štátny orgán konal voči nemu nesprávne. Keďže žalobcom namietané rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní boli vydané 21.7.2008 (uznesenie o začatí trestného stíhania) a dňa 13.10.2008 (uznesenie o vznesení obvinenia), spravuje sa zodpovednostný vzťah v súdnej veci znením zákona č. 514/2003 Z. z., účinným do 31.12.2008 (prechodné a záverečné ustanovenia k úpravám účinným od 1.1.2009). Tento zákon v ustanovení §17 odseky 1 a 2 priznáva poškodeným, ktorým vznikla škoda nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, právo na úhradu skutočnej škody a ušlého zisku. Priznáva im aj právo na náhradu nemajetkovej ujmy a to za súčasného splnenia dvoch podmienok: 1), že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu a 2), že nie je možné túto vzniknutú ujmu uspokojiť inak, čo môže byť napríklad formou verejného ospravedlnenia, uverejnením rozsudku, znením jeho odôvodnenia a podobne. Vznik objektívnej zodpovednosti štátu za vznik škody a nemajetkovej ujmy tiež predpokladá existenciu príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím orgánu štátu alebo nesprávnym úradným postupom a vznikom škody a nemajetkovej ujmy. Zodpovedným subjektom je štát, v mene ktorého koná orgán štátu. V tejto súvislosti odvolací súd udáva, že žalovaný 2/, je právnickou osobou avšak samostatne ako právnická osoba nie je nositeľom práv a povinností v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, teda vo vzťahu k nároku podľa zákona č. 514/2003 Z. z. nie je žalovaný 2/ nositeľom pasívnej vecnej legitímácie, a preto je rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý aj z tohto dôvodu žalobu voči žalovanému 2/ zamietol, vecne správne.

13. Súd prvej inštancie dospel v súdnej veci k záveru, že žalobca nesplnil podmienky pre priznanie nemajetkovej ujmy a to z dôvodu, že nepreukázal nesprávny úradný postup orgánov činných v trestnom konaní ďalej, že žiadne z napadnutých rozhodnutí vydaných v rámci trestného konania v jeho prípravnej fáze nebolo pre nezákonnosť zrušené, a že nepreukázal ani následky predmetného trestného stíhania spočívajúce v žalobcom tvrdenej osobnostnej nemajetkovej ujme.

14. Podľa § 6 odsek 1 zákona č. 514/2003 Z. z. platí, že ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

15. Podľa § 9 odsek 1 zákona č. 514/2003 Z. z. platí, že štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti

orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

16. Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré skončilo oslobodením spod obžaloby, treba hľadať nielen v ustanovení čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ale vo všeobecnej rovine predovšetkým v čl. 1 ods. 1 tohto základného zákona, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát považovaný za právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno totiž prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktne dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/514/>> Z. z.. Súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie správne aplikoval na daný prípad zákon č. 514/2003 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/514/>> Z. z., ale so zreteľom na vyššie uvedené závery nesprávne interpretoval ustanovenie § 6 ods. 1 tohto zákona v otázke, či oslobodenie spod obžaloby má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Pokiaľ bolo trestné stíhanie ukončené oslobodením spod obžaloby, pretože skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie a neskôr obžaloba, nie je trestným činom, je uznesenie, ktorým bolo začaté trestné stíhanie a uznesenie ktorým bolo obvinenému vznesené obvinenie vždy nezákonné, zasahujúce do základných práv jednotlivca, a preto opačný záver vyslovený súdom prvej inštancie v súdnej veci nie je správny. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, napríklad sp. zn. 3 Cdo 194/2010, sp. zn. 4 cdo 54/2011, sp. zn. 7 Cdo 145/2011, sp. zn. 4Cdo 183/2009, 4 MCdo 15/2009. Tieto právne závery nálezom Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 163/2013 z 13.11.2013, ktorým na podporu svojho právneho záveru argumentuje súd prvej inštancie žiadnym spôsobom spochybnené neboli, a preto len výňatok z uvedeného nálezu nespôsobuje posun v judikatúre súdov SR v tejto otázke. V označenom náleze ústavného súdu vyslovený právny názor nemožno chápať absolutizujúco.

17. Súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol aj z dôvodu nepreukázania dôsledkov žalobcom namietaného nezákonného trestného stíhania, ktoré mali spočívať v jeho nemajetkovej ujme.

18. V zmysle § 17 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z., platného a účinného do 31.12.2008 sa poškodeným, ktorým vznikla ujma nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom uhrádza nemajetková ujma v peniazoch za súčasného splnenia dvoch podmienok a to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu a jednak, že nie možné túto vzniknutú ujmu uspokojiť inak, čo môže byť napríklad formou verejného ospravedlnenia, uverejnením znenia odôvodnenia a pod. Vznik objektívnej zodpovednosti štátu za vznik nemajetkovej ujmy tiež predpokladá existenciu príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom nemajetkovej ujmy. Zákon pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy výslovne nestanovuje žiadne kritéria a tým ponecháva na voľnú úvahu súdu, aby s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu sám vymedzil skutočnosť významné pre určenie výšky náhrady. Až zmena právnej úpravy zákonom č. 517/2008 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/517/>> Z. z. s účinnosťou od 1. 1. 2009 vymedzila demonštratívnym výpočtom v ustanovení § 17 ods. 3 okruh skutočností, na ktoré je potrebné pri určení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadať a

v ustanovení § 17 ods. 4 dokonca stanovila spodnú hranicu výšky nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutím o zatknutí, zadržaní alebo inom pozbavení osobnej slobody, o treste, o ochrannom opatrení a o väzbe. Trestné stíhanie nepochybne pre poškodeného znamená samo o sebe určitú imateriálnu ujmu, to však ale poškodeného nezbavuje povinnosti preukázať v prípade uplatňovania jej peňažnej náhrady vznik tejto nemajetkovej ujmy v jednotlivých okolnostiach života, ako aj to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie, či zmierenie vzniknutej ujmy. Na základe výsledkov dokazovania súd prvej inštancie dospel k správneému záveru, že žalobca v konaní nepreukázal dôvodnosť uplatnenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, keď náležite nepreukázal rozsah nepriaznivých následkov, ktoré mu mali v súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami z predmetného trestného konania vzniknúť a jeho tvrdenia o nemajetkovej ujme zostali v konaní dôkazne nepodložené. Žalobca ani v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali odlišné právne posúdenie tejto otázky odvolacím súdom. Súd prvej inštancie správne poukázal aj na to, že v neprospech žalobcu svedčí skutočnosť, že rozhodnutím vyšetrovateľa policajného zboru zo dňa 15.7.2007 začalo voči žalobcovi iné trestné stíhanie tiež pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa, ktoré skončilo jeho právoplatným odsúdením. Prípravné šetrenia spojené s týmto trestným konaním časovo predchádzali napadnutému trestnému stíhaniu, a preto nemožno nespochybniteľne ani konštatovať, že práve v príčinnej súvislosti s namietaným trestným stíhaním žalobcu mu vznikli tvrdené nemateriálne dôsledky spočívajúce v zhoršení zdravotného stavu, alebo v strate povesti bezúhonnosti osoby. Námieta žalobcu, že súd prvej inštancie zohľadňoval túto okolnosť a tým, odmietol žalobcovi priznať právnu ochranu neobstojí, pretože daná okolnosť bola predmetom procesnej obrany žalovaných a súd prvej inštancie mal povinnosť sa s ňou vysporiadať.

19. Na základe vyššie uvedeného je potom nutné uzavrieť, že súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, keď žalobu voči žalovanému 1 zamietol pre neunesenia dôkazného bremena žalobcu v časti náhrady nemajetkovej ujmy a voči žalovanému 2 pre nedostatok jeho pasívnej legitímácie v súdnej veci, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 odsek 1 Civilného sporového poriadku ako vecne správny potvrdil.

20. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 odsek 1 CSP. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že v odvolacom konaní úspešným žalovaným 1 a 2 trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd rozhodol tak, že im nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Odvolací súd prihliadol na hospodárnosť konania, lebo na základe § 262 ods. 2 CSP by bolo potrebné po právoplatnosti tohto uznesenia vydať samostatné rozhodnutie o výške náhrady trov konania a nakoľko žalovaným 1a 2 trovy nevznikli, nebolo by im možné titulom ich náhrady výšku trov konania priznať.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).